LESVOORBEREIDING MUZO

A. Identificatiegegevens

Student(e):	**Katrien Van Stappen**	**Stageschool:**	
Klas:		**Stageklas:**	1e leerjaar
Stageles nr.:		**Mentor:**	
Vaklector:	VSK	**Datum stageles:**	
Stagelector:		**Begin- en einduur:**	(les van 45 minuten)

LEERGEBIED:	MUZO	**ONDERDEEL:**	Muziek

B. Opvolging: algemene beoordelingen

Voorbereiding (1ste versie)

Besproken met lector: op datum van:

Nagezien op datum van: door mentor:

Bedenkingen door de mentor/lector:

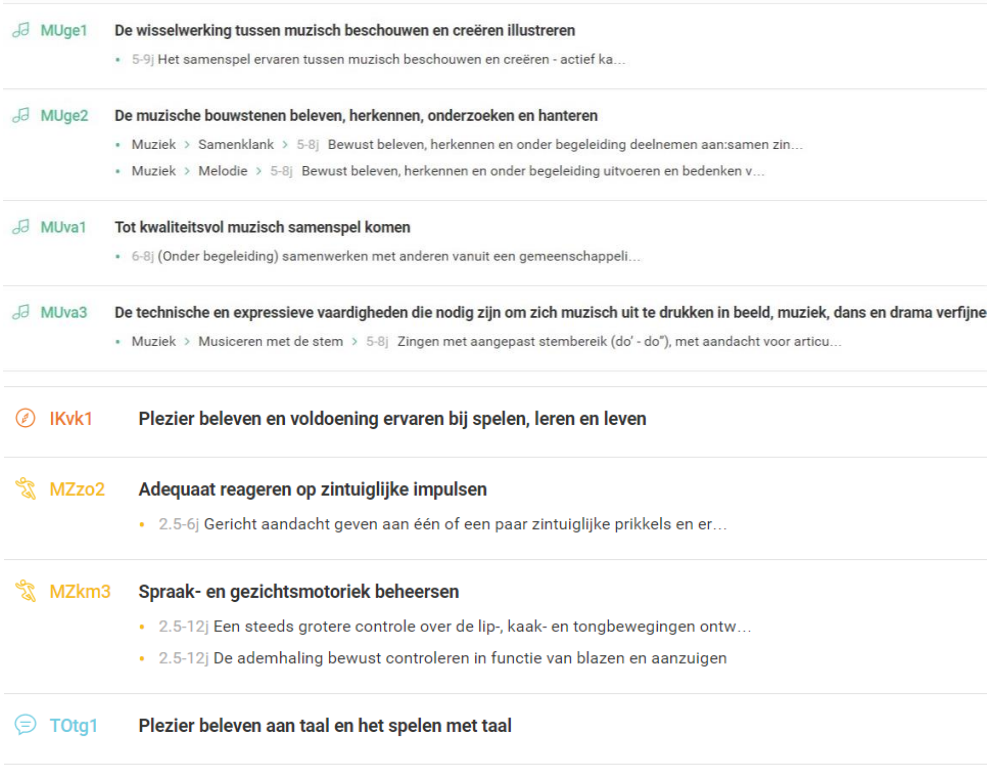
☐ met deze lesvoorbereiding mag je lesgeven
☐ deze les aanpassen rekening houdend met volgende feedback (zie lesvoorbereiding)
☐ deze les opnieuw maken want:

☐ **2de versie aanwezig tijdens de realisatie**

C. *Inleidende rubrieken:*

LEERPLANSITUERING:

ZILL

OVSG

Stemvorming

DL.-MV-MUZ-02.02 De leerlingen kunnen ademhalingsoefeningen uitvoeren.

DL.-MV-MUZ-02.04 De leerlingen kunnen verschillende klanken en geluiden nabootsen.

DL.-MV-MUZ-02.06 De leerlingen kunnen enkele tonen of een korte muzikale zin overnemen.

Zingen

DL.-MV-MUZ-03.01 De leerlingen kunnen luisteren naar het zingen van het lied.

DL.-MV-MUZ-03.02 De leerlingen kunnen opdrachten uitvoeren tijdens het voorzingen van het lied.

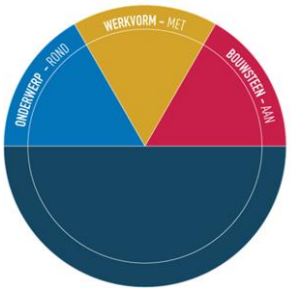
DL.-MV-MUZ-03.03 De leerlingen kunnen eenvoudige muzikale zinnen meezingen.

DL.-MV-MUZ-03.04 De leerlingen kunnen eenvoudige muzikale zinnen nazingen.

DL.-MV-MUZ-03.05 De leerlingen kunnen een lied meezingen met de leerkracht.

DL.-MV-MUZ-03.10 De leerlingen kunnen bij het zingen een lied met bewegingen

	uitbeelden.
GO	4.2.2.16 2.4* Een gevarieerd repertoire van eenstemmige kinderliederen zingen met aandacht voor een goed stemgebruik, juiste toon, expressiviteit, ritme, tempo, dynamiek en zangplezier. 4.2.2.10 2.4 Geluiden en klanken nabootsen met de stem. Bv. dierengeluiden, telefoon… 4.2.2.12 2.4, 2.5 2.2 Experimenteren met de klankmogelijkheden van hun stem. 4.2.2.7 2.4 Hun lichaamshouding verzorgen bij het zingen. Bv. kinderen staan rechtop, voeten uit elkaar, ontspannen…
BEGINSITUATIE: **Voorkennis van de klasgroep (SPECIFIEK VOOR MUZO):** De kinderen zingen regelmatig liedjes in de klas. Ze weten dat ze goed naar de leerkracht moeten kijken en luisteren voordat ze mee kunnen zingen. De kinderen zijn vertrouwd met opwarmingsoefeningen en dirigentenoefeningen in de klas. Het lied 'kom zing maar mee' is voor de kinderen nieuw. **Leerlingspecifieke gegevens:** Er zijn 20 lln in de klas: 12 meisjes en 8 jongens. A. heeft het nog moeilijk om Nederlands te begrijpen en te spreken. C. kan niet stil blijven zitten. Hij heeft extra bewegingskansen nodig. Er zijn 2 leerlingen (L. en E.) die vertrouwd zijn met muziekonderwijs. Ze volgen lessen "initiatie" muziek. **Organisatie: De kinderen zitten op een stoel in een kringopstelling. In het midden staat er een klein tafeltje om voorwerpen en prenten op te leggen.**	
HOOFDDOEL:	▪ Zingen het lied "Kom zing maar mee" op de juiste toonhoogte en met expressie.
DOELEN: **MAX. 4 (CONCREET VERWOORDEN!)**	1. Luisteren naar geluiden van water, graan en kokosnoten en associëren deze geluiden met een dier. 2. Beluisteren het lied "kom zing maar mee" en plaatsen die dieren die voorkomen in het lied in chronologische volgorde. 3. Verkennen op een speelse manier de mogelijkheden van hun stem (hoog en laag zingen, articuleren, …). 4. Herkennen 2 verschillenden delen in het muziekfragment "de olifant" van Camille Saint-Saëns en verzinnen er gepaste bewegingen bij.

CONCEPT VAN DE MUZISCHE ACTIVITEIT:	Onderwerp: Dieren Werkvorm of techniek: zingen Domeindoel of bouwsteen: melodie / samenklank
ONDERWIJS- EN LEERMIDDELEN:	▪ Paard, vis, vogel, aap, koe, kip, graan, water (kleine speelgoedjes van duplo, playmobiel, lego,…) ▪ Kleurkaartjes (geel, groen, blauw, oranje, rood) om de opdracht te duiden ▪ Partituur van het lied “kom zing maar mee” en ukelele ▪ Muziekfragment “olifant” van Camille Saint-Saens (CD van aap tot zwaan, Klara4Kids track 13) ▪ Schudeitje, kokosnoten, melkdoos

BRONNEN:	▪ Appermont,B. (Z.J.) *Liedjeleuk deel 1. Z.pl.:* uitgeverij Kameleon Editions. ▪ CD Klara4kids, *Van aap tot zwaan*, uitgave van Klara4 kids, track 13, de olifant van Camille Saint-Saëns.

D. Visuele vastzetting (kruis het juiste vakje aan):

☒ Bordschema	☐ PPT met syntheseslide	☐ Prenten	Andere (geen bordboek!)

Linkerzijbord	Middenbord	Rechterzijbord
	Voor deze muziekles is er geen bordschema nodig. De kinderen zingen het lied volledig uit het geheugen. We kijken ook niet naar het bord (we zitten in een kring). Als geheugensteuntje bouwen we wel een "voorwerpenhoekje" op. Dit ziet er als volgt uit: 	

E. Lesverloop: Leerinhouden en didactisch handelen

FASE 1: SFEERSCHEPPING: Speelse kennismaking met het thema "dieren"		
Timing: - 5 minuten	**Werkvorm:** muziekspel	**Doelnr.:** 1
Materiaal: kokosnoten, paard, water, vis, vogel en aap, graan, kip, gekleurde kaartjes met opdrachten		

Lkr komt vooraan in de klas staan met een mandje vast. Lkr maakt de kinderen nieuwsgierig. Heeft er iemand een idee wat er in dit mandje kan zitten?
Lln fantaseren: koekjes, geld, speelgoed, …

Lkr zegt aan de leerlingen dat ze een opdracht moeten uitvoeren en na elke opdracht zal de leerkracht iets uit het mandje halen.

Het uitvoeren van de opdrachten verloopt als volgt: een leerling mag een gekleurde kaart kiezen, bij elke kleurkaart hoort een opdracht, de opdracht past bij een dier.

1. Een leerling kiest een kleur.
2. Lkr legt de opdracht uit.
3. Lln voeren klassikaal de opdracht uit.
4. Lkr vraagt bij welk dier deze opdracht kan horen.
5. Lln antwoorden en het dier wordt op de demonstratietafel geplaatst.

KLEUR	**OPDRACHT**	**DIER**
Blauw	Slingeren met je hele lichaam – alsof je van tak naar tak zwaait.	Aap
Oranje	Maak je armen heel breed – naast je lichaam – beweeg op en neer met je armen – ga omhoog en omlaag	Vogel
Geel	Sluit je ogen. Luister goed naar dit zachte geluid. Wat zit er in dit doosje? (graan)	Kip
Groen	Lkr neemt de kokosnoten en speelt een ritme voor. Kinderen krijgen de opdracht om dit ritme na te klappen op hun tafel. Bijv. .. _ / _ .. / …. /	Paard
Rood	Sluit je ogen. Luister goed naar dit zachte geluid. Wat hoor je? (water) We gaan even gekke bekken trekken met onze lippen: happen, tuiten, …	Vis

Na het uitvoeren van deze opdrachten staan alle dieren in een willekeurige volgorde op de demonstratietafel.

FASE 2: BESCHOUWEN: Beluisteren van het lied "kom zing maar mee"		
Timing: - 5 minuten	**Werkvorm:** muziek beluisteren	**Doelnr.:** 2

Materiaal: ukelele (+ tekst van het lied / zie bijlage), speelgoeddieren

Lkr legt uit: ik zing jullie nu een lied voor. Luister goed naar de tekst van het lied. Welke dieren die je hier ziet staan, komen voor in dit lied? Luister goed.

Lkr neemt de ukelele en zingt het lied "Kom zing maar mee" voor.

Kom, zing maar mee! Kom, zing maar mee!
Olifant of chimpansee. Alle dieren groot en klein. Zingen dit refrein!

Paarden stappen (stampen). Vissen happen (hap hap hap).
Vogels vliegen (klap klap klap). Boven in de lucht.

Kom, zing maar mee! Kom, zing maar mee!
Olifant of chimpansee. Alle dieren groot en klein. Zingen dit refrein!

Apen zeggen: oe oe oe! Koeien loeien: boe boe boe!
Kippen kakelen: tok, tok, tok… in het kippenhok!

Lkr: Welke dieren kwamen voor in dit lied?

Lln antwoorden: chimpansee, paarden, olifant, vissen, apen, koeien, apen, vogels, kippen.

Lkr: Ik zing het lied nog eens voor, maar nu moet je goed de volgorde waarin de dieren voorkomen onthouden.

Lkr neemt de ukelele en zingt onder begeleiding van de ukelele het lied "kom zing maar mee" voor.

Lkr vraagt: welk dier heb je eerst gehoord? Welk dier daarna? …

Lln antwoorden en plaatsen de speelgoeddieren op de demonstratietafel in de juiste volgorde.

Lkr zegt: we gaan eens controleren of de dieren in de juiste volgorde staan. Luister goed.

Lkr zingt het lied opnieuw voor, maar wijst duidelijk de dieren op de demonstratietafel aan.

(Als er een dier op de verkeerde plaats stond, dan gaan we klassikaal op zoek naar de juiste volgorde.)

Lkr zegt: ik zing het lied nog een keer, maar nu mogen jullie de geluiden van de dieren mee nabootsen.

Kom, zing maar mee! Kom, zing maar mee!
Olifant of chimpansee. Alle dieren groot en klein zingen dit refrein!

Paarden stappen (stampen). Vissen happen (hap hap hap).
Vogels vliegen (klap klap klap). Boven in de lucht.

Kom, zing maar mee! Kom, zing maar mee!
Olifant of chimpansee. Alle dieren groot en klein zingen dit refrein!

Apen zeggen: oe oe oe! Koeien loeien: boe boe boe!
Kippen kakelen: tok, tok, tok… in het kippenhok!

FASE 3: VERKENNEN EN EXPERIMENTEREN: Voorbereiden om te zingen (opwarmingsoefeningen van lichaam en stem)

Timing: - 5 minuten	**Werkvorm:** interactief leren / vaardigheden / vocale muziek maken	**Doelnr.:** 3
Materiaal: /		

Lkr vertelt: de olifant kwam als eerste voor in ons liedje. Laat eens zien dat jullie kunnen stappen als een zware olifant.

Ga maar rechtstaan.

De kinderen stampen ter plaatse op de grond, ze maken zich log en breed en stappen als een olifant. Lkr doet deze beweging mee.

Er kwamen grote en kleine dieren voor in het lied. Maak je zelf maar eens heel groot.

Lln staan op de tippen van hun tenen en rekken zich helemaal uit.

Nu wil ik allemaal heel kleine dieren zien.

Lln maken zich zo klein mogelijk.

Lkr vraagt: kunnen jullie ook vliegen zoals een vogel? Doe het maar eens voor, maar blijf wel in de kring staan.

Lln strekken de armen uit, ze vliegen snel, traag, hoog en laag. Lkr doet deze beweging mee.

Lkr zegt: we gaan straks ook het lied zingen, maar eerst wil ik dan wel eens kijken of jullie klaar zijn om te zingen. Zijn jullie "zangspieren" opgewarmd? Laat dat maar eens zien. Jullie zijn nu allemaal visjes en jullie maken maar een "vissenmondje". Hap ook maar eens als een vis en tuit je lippen maar eens goed naar voor.

Lln doen oefeningen om de articulatiespieren te activeren. Lkr doet de oefeningen voor.

FASE 4: (RE)CREEREN: Aanleren van het lied "Kom zing maar mee"

Timing: - 10 minuten	**Werkvorm:** instructie / rollenspel / muziek beluisteren	**Doelnr.:** hoofddoel, 4
Materiaal: CD Klara4kids		

Recreëren

Jullie zijn nu helemaal klaar om het lied te zingen. Lkr zingt het refrein voor en beeldt het refrein uit. Lln luisteren.

Kom, zing maar mee! Kom, zing maar mee! *Zwaaibeweging met de armen – links en rechts*
Olifant of chimpansee. *Slurf van de olifant nabootsen, slingerbeweging*
Alle dieren groot en klein zingen dit refrein! *Groot maken en klein maken*

Lkr zingt het refrein nog een keer mee, maar de kinderen mogen de bewegingen mee nabootsen.

Lkr zingt de zin: alle dieren groot en klein zingen dit refrein.

Lkr geeft een teken met de hand om de inzet aan te geven.

Lln herhalen deze zin: alle dieren groot en klein zingen dit refrein.

Lkr zingt het eerste deel van het refrein, de kinderen zingen alle dieren groot en klein zingen dit refrein.

Kom, zing maar mee! Kom, zing maar mee!
Olifant of chimpansee. Alle dieren groot en klein zingen dit refrein!

Lkr zingt de zin: Kom, zing maar mee! Kom, zing maar mee!

Lln herhalen: Kom, zing maar mee! Kom, zing maar mee!

Lkr zingt verder: olifant of chimpansee

Lln herhalen: olifant of chimpansee

Lkr en lln zingen samen: Alle dieren groot en klein zingen dit refrein.

Lkr zingt het volledige lied, maar de kinderen zingen de deeltjes van het lied die ze intussen al kennen:

Kom, zing maar mee! Kom, zing maar mee!
Olifant of chimpansee. Alle dieren groot en klein zingen dit refrein!

Paarden stappen (stampen). Vissen happen (hap hap hap).
Vogels vliegen (klap klap klap). Boven in de lucht.

Kom, zing maar mee! Kom, zing maar mee!
Olifant of chimpansee. Alle dieren groot en klein zingen dit refrein!

Apen zeggen: oe oe oe! Koeien loeien: boe boe boe!
Kippen kakelen: tok, tok, tok... in het kippenhok!

Lkr zingt de stukjes paarden stappen, vissen happen, vogels vliegen, boven in de lucht aan via voor-en nazingen.

Idem voor strofe 2.

Het lied wordt vervolgens volledig gezongen.

Creëren

Lkr vertelt: ik heb nu nog een muziekfragment meegebracht. Het muziekfragment vertelt het verhaal van één van de dieren uit ons lied. Sluit jullie ogen maar en luister goed naar het volgende muziekstuk. Welk dier herken je in deze muziek?

Lkr laat "de olifant" uit Carnaval des animaux beluisteren.

Lkr vraagt : welk dier heb je gehoord?

Lln antwoorden: de olifant!

OG: Sta maar even recht. Jullie mogen nu in de maat van de muziek ter plaatse stappen zoals een olifant. Lkr doet samen met de leerlingen deze opdracht mee. De kinderen zetten logge stappen op de grond.

Lkr vertelt: in het midden van dit muziekfragment verandert de muziek. De olifant begint iets te doen. Wat denk je dat hij doet?

Lln antwoorden: de olifant danst (want de muziek klinkt lichter)

OG: Dans nu zelf ook maar eens met sierlijke olifantenbewegingen.

Lkr verdeelt de klas in 2 groepen: een groep die danst op het eerste gedeelte van het muziekfragment en een groep die danst op het tweede gedeelte van het muziekfragment. Daarna wisselen de groepen.

Lkr vertelt: dit was de olifant uit ons liedje. Maar nu willen onze paarden, kippen en koeien ook nog meespelen in een spel.

Lkr duidt 5 kinderen aan die respectievelijk de koe, de kip, de paarden en een spook zijn. Lkr zegt het volgende versje:

Boe, boe, de koe staat in de wei

Tok tok tok tok TOK tok, daar loopt een kip voorbij.

Hihihihi, de paarden zijn er ook.

BOEoeoeoeoeoe... en daar is het spook.

Alle kinderen staan in één kringopstelling. De 5 aangeduide kinderen staan buiten de kring. Als ze de naam van hun dier horen, stappen ze in de kring en stippelen een eigen route uit. Als het spook komt, dan drijft die de andere kinderen weg naar hun plaats.

FASE 5: TOONMOMENT / EVALUATIE

Timing: - 2 minuten	**Werkvorm:** demonstreren	**Doelnr.:** hoofddoel
Materiaal: ukelele		

TOONMOMENT

We gaan nu eens alles achter elkaar doen. We maken er de mooiste versie van ons lied van. Luister goed: ik zeg de naam van een dier en jullie bewegen op een passende manier bij het dier (zorg wel dat je bewegingen passen op de muziek). Daarna

zingen we het lied klassikaal. Let op: we doen zo: de eerste strofe zingt groep A, de tweede strofe zingt groep B, het refrein zingen we met iedereen.

Intro: lkr speelt op de ukelele en zegt de naam van een dier: olifant / kip / vogel /...
Tijdens het spelen gaat de leerkracht verder naar het lied:

Kom, zing maar mee! Kom, zing maar mee!
Olifant of chimpansee. Alle dieren groot en klein zingen dit refrein!

Paarden stappen (stampen). Vissen happen (hap hap hap).
Vogels vliegen (klap klap klap). Boven in de lucht.

Kom, zing maar mee! Kom, zing maar mee!
Olifant of chimpansee. Alle dieren groot en klein zingen dit refrein!

Apen zeggen: oe oe oe! Koeien loeien: boe boe boe!
Kippen kakelen: tok, tok, tok... in het kippenhok!

EVALUATIE

Maak je maar even groot als je dit lied een vrolijk liedje vindt. Maak je heel klein als je het lied niet fijn vindt.

Maak je maar heel groot als je het lied al volledig alleen kunt zingen. Maak je klein als je toch nog een stukje van het lied vergeet.

Maak je groot als je het dansen zoals een olifant gemakkelijk vond. Maak je klein als je dat moeilijk vond.

F. Reflectie bij de gegeven les

Bedenkingen door de student onmiddellijk na de les:

Bijlagen

Liedjeleuk1!

Tekst & Muziek: Bert Appermont
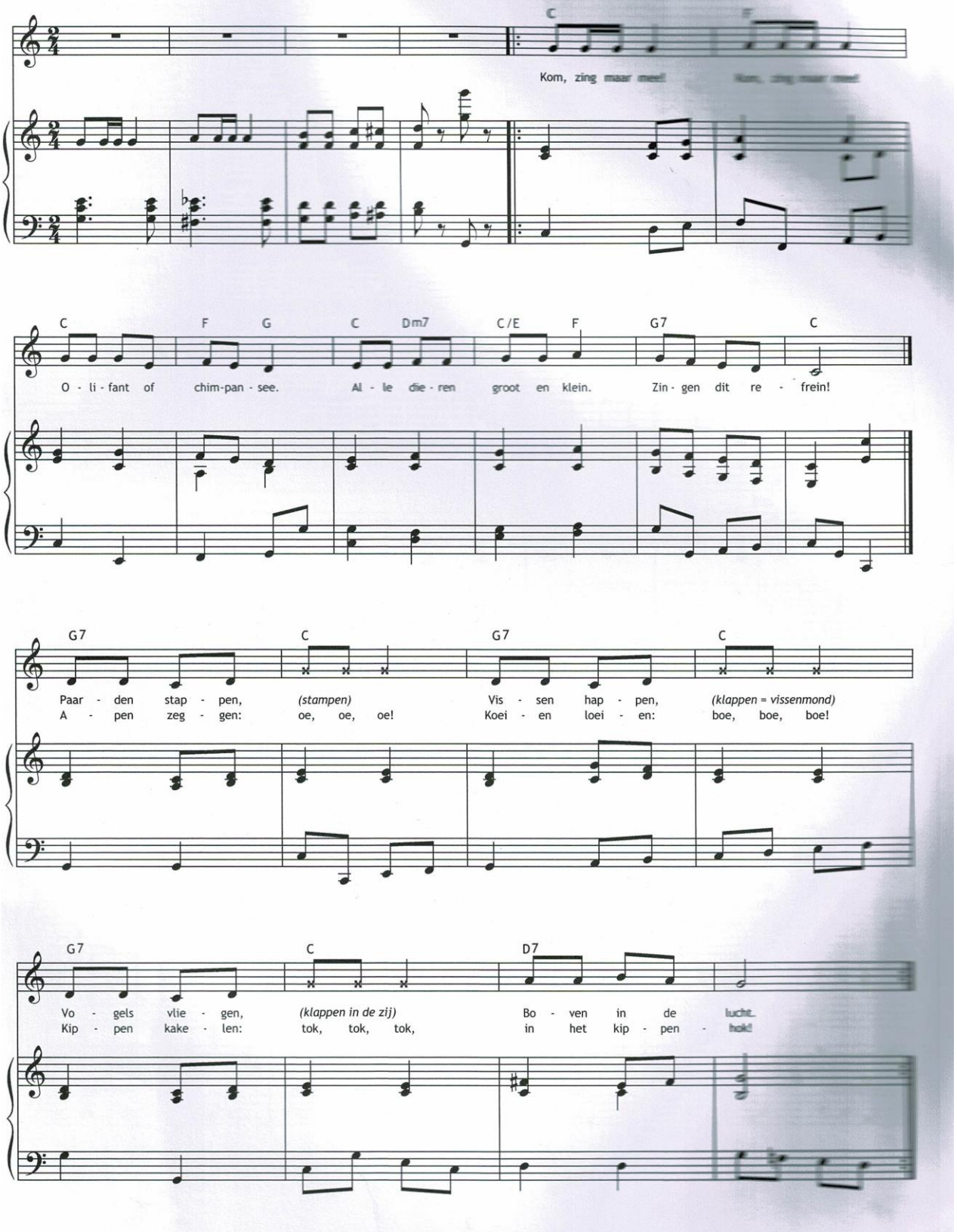
1 - Kom, zing maar mee!

